Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
19 juni 2026

Kenmerk
DGBI / 107064652

Kopie aan

Bijlage(n)
3

nota
TER BESLISSING

Interdepartementale Uitvoeringsagenda Biotechnologie 2026

Parafenroute
[redacted]

Aanleiding

In het Coalitieakkoord 2026-2030 is biotechnologie en life sciences benoemd als één van de vier strategische domeinen die essentieel zijn voor onze toekomstige economie en ons maatschappelijk welzijn. Het coalitieakkoord en de uitwerking daarvan benadrukt de ingezette lijn van de Kabinetsvisie en de benodigde interdepartementale samenwerking daarbij. Met voorliggende brief wordt de Interdepartementale Uitvoeringsagenda Biotechnologie 2026 (hierna Uitvoeringsagenda 2026) aan de Kamer aangeboden.

Advies

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het versturen van de Kamerbrief en de Uitvoeringsagenda 2026, direct nadat deze in de REDI van 23 juni as. is besproken (niet via MR i.v.m. commissiedebat Innovatie d.d. 25 juni). Dit doet u samen met de staatssecretaris van IenW en medeondertekend door de ministers van LVVN, VWS en KGG en de staatssecretaris van LVVN.

Kernpunten

Kabinetsvisie op biotechnologie 2025-2040

- De eerder gedeelde Kabinetsvisie op biotechnologie 2025-2040[1] schetst de ambities en doet voorstellen voor een aanpak om het economisch en maatschappelijk potentieel van biotechnologie te benutten zodat Nederland wereldwijd tot de kopgroep behoort in biotechnologie onderzoek, ontwikkeling en toepassing. De innovaties en toepassingen dragen bij aan het

[1] Kabinetsvisie op biotechnologie 2025-2040 | Rapport | Rijksoverheid.nl

verdienvermogen van Nederland en aan de maatschappelijke opgaven in Nederland en de wereld, zoals op het terrein van gezondheid, circulaire economie en voedselproductie. Naast de kansen die (toepassingen van) biotechnologie ons bieden wordt er ook aandacht besteed aan de veiligheidsvragen en ethische dilemma's die biotechnologie kunnen oproepen.

Uitvoeringsagenda 2026 en Taskforce

- De Uitvoeringsagenda 2026 (zie bijlage 1) richt zicht enerzijds op de acties die afgelopen jaar in gang zijn gezet en anderzijds op wat de komende periode nodig is om de ambities uit de Kabinetsvisie een stap dichterbij te brengen. Dat gebeurt aan de hand van vier actielijnen: economie; onderzoek, innovatie en menselijk kapitaal; nationale veiligheid; en wet- en regelgeving. Daarbij is het goed om te benadrukken dat de Uitvoeringsagenda een *rollende* agenda is. Deze wordt naar 2040 steeds concreter en completer.
- In de Kamerbrief wordt verwezen naar de Taskforce Toekomstige Welvaart en Vestigingsklimaat (TWV) en het rapport Wennink[2].
- Interdepartementaal is afgesproken om een stevige connectie te leggen tussen de Uitvoeringsagenda Biotechnologie en de taskforce TWV: dit wordt momenteel uitgewerkt[3].
- In het hoofdstuk economie van de Uitvoeringsagenda biotechnologie wordt hier de verbinding gelegd. Gegeven de interdepartementale betrokkenheid en commitment is het voorstel om deze Kamerbrief en Uitvoeringsagenda vóór de zomer met de Kamer te delen, omdat de ambities en acties breder zijn dan de opdracht van de Taskforce TWV.

Toelichting

Krachtenveld

- U en de staatssecretaris van IenW zijn de eerste aanspreekpunten voor de Kabinetsvisie en de Uitvoeringsagenda Biotechnologie. De samenwerking tussen de betrokken departementen en met het brede biotechnologie veld is en blijft van groot belang.
- Er is een breed scala aan relevante stakeholders in en rondom het domein van de biotechnologie (zie hieronder bij *communicatie met stakeholders*). Wanneer burgers in aanraking komen met biotechnologische toepassingen, zoals medicijnen en innovatieve voeding roept dit diverse reacties op.
- Het kabinet erkent daarom het belang van burgerconsultatie en het voeren van een dialoog over de kansen, wensen en zorgen bij biotechnologie[4] (zie ook hieronder).

[2] Rapport Wennink - De route naar toekomstige welvaart
[3] Afschrift opdrachtbrief Ministeriële Taskforce Toekomstige Welvaart en Vestigingsklimaat | Publicatie | Rijksoverheid.nl
[4] zie ook het rapport burgerconsultatie biotechnologie (bijlage 2 bij Kamerbrief)

Uitgangspunten Kabinetsvisie biotechnologie
De uitgangspunten voor de visie op biotechnologie zijn dat:
- Het bijdraagt aan het versterken van het verdienvermogen;
- Het bijdraagt aan de maatschappelijke doelstellingen op het terrein van gezondheid, van circulaire economie en van voedselproductie;
- Het op een veilige manier ontwikkeld en toegepast wordt waarbij er tevens rekening wordt gehouden met ethische aspecten en uitgangspunten;
- Er aandacht is voor een veranderende internationale context, risicovolle strategische afhankelijkheden en economische- en kennisveiligheid.

Internationale/Europese context
- De Europese Commissie wil koploper in de biotechnologie worden en heeft o.a. diverse voorstellen gedaan en aangekondigd waarin harmonisatie van regelgeving een belangrijke pijler is. Te denken valt aan de Biotech Act I (dec 2025) en de Biotech Act II (aangekondigd voor najaar 2026).
- Het mondiale speelveld is sterk in beweging. Landen als de Verenigde Staten en China investeren fors in biotechnologie.
- In de geopolitieke context groeit het belang van strategische autonomie op kritieke technologieën zoals ook biotechnologie.

Politieke context
- Direct na verschijnen van de Kabinetsvisie op Biotechnologie heeft de (toenmalige) Tweede Kamer aangekondigd hier een apart commissiedebat aan te willen wijden. De huidige Kamer heeft dit (nog) niet gepland.
- Hoewel de Tweede Kamer zich in den brede nog niet heeft uitgesproken over de Kabinetsvisie op Biotechnologie is bijvoorbeeld te verwachten dat vanuit christelijke partijen wordt gevraagd hoe wordt omgaan met ethische vraagstukken en zal de Kamer aandacht vragen voor keuzevrijheid van consumenten en bescherming van bijvoorbeeld de biologische landbouw.
- Afgelopen periode zijn er o.a. Kamervragen gesteld vanuit de Eerste Kamer (inzake nieuwe genomische technieken in de plantveredeling) en de Tweede Kamer (inzake het BNC-fiche op het Europese Commissievoorstel Biotech Act I).

Financiële/juridische overwegingen
- Voor de publieke investeringen wordt gekeken naar de bestaande middelen binnen de Rijksbegroting. Aan de Taskforce Toekomstige Welvaart en Vestigingsklimaat is de opdracht gegeven om voor het domein *life sciences en biotechnologie* te komen met een investeringsplan gebaseerd mede op de voorstellen van "Wennink"
- In de Kabinetsvisie op Biotechnologie is aangegeven dat het kabinet wil toewerken naar toekomstbestendige regelgeving. In de Uitvoeringsagenda worden daarvoor voorstellen gedaan.

Communicatie (met stakeholders)
- Binnen de voorziene governance structuur worden verschillende stakeholder-groepen betrokken via een investeringstafel met het bedrijfsleven en een maatschappelijke tafel met maatschappelijke organisaties. Daarnaast richt het

kabinet burgerconsultatie op structurele wijze in. De benodigde governance structuur wordt in de tweede helft van 2026 verder uitgewerkt en ingericht.